

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๔๕

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๘ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติในเบื้องต้นว่า ศาลปกครองกลางได้รับฟ้องคดีของนางวารุณี ภูริสัมบรรณ ไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๗ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ทั้งสองคดี ผู้ถูกฟ้องคือคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นฟ้องด้วยและยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ โดยเห็นว่าเป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นจึงมีว่า คำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขอบด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ เห็นว่า ปัญหาตามคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พอสรุปได้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่า ศาลปกครองกลาง ไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ที่จะรับพิจารณาพิพากษาคดีของนางวารุณี ภูริสัมบรรณ ทั้งสองคดี เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมิใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล จึงถือได้ว่ามีปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เกิดขึ้นระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลปกครองกลาง และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะต้องรับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

LIRT

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปก็คือ การที่ศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีทั้งสองคดีของนางวารุณี ภูริสัมบรรณ ไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ การนำบทบัญญัติ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ที่บัญญัติว่า “ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือ ในกำกับดูแลของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐด้วยกัน” คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วว่า จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น ตามคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๓ และคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีใช้หน่วยงานของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ดังนั้น เมื่อข้อพิพาทในคดีทั้งสองของนางวารุณี ภูริสัมบรรณ มีใช้คดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ แต่นางวารุณี ภูริสัมบรรณ ก็อาจใช้สิทธิฟ้องร้องต่อ ศาลยุติธรรมได้โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๑ ที่บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น”

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับพิจารณาพิพากษาคดี หมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๗ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ที่นางวารุณี ภูริสัมบรรณ ฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT